

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
КЗ «Запорізька спеціальна загальноосвітня
школа-інтернат № 2» ЗОР
№1 від 30.08.2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ по закладу освіти
№ 61/уд від 30.08.2024

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗМІШАНИЙ ФОРМАТ
ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом № 536 МОН України від 23.04.2019 (у редакції наказу № 160 МОН України від 10.02.2021), Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом № 1115 МОН України від 08.09.2020, листа МОН України від 02.11.2020 № 1/9-609 «Щодо організації дистанційного навчання» та з метою забезпечення організації змішаного навчання.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення визначає основні засади організації освітнього процесу із використанням технологій змішаного навчання. Положення є нормативним документом, що регламентує організацію процесу змішаного навчання у закладі освіти.

Метою впровадження змішаного навчання у закладі освіти є:

- організація освітнього процесу за рахунок застосування сучасних інформаційно-комунікаційних та інноваційних освітніх технологій, у тому числі особистісно-орієнтованого підходу;
- забезпечення рівного доступу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до навчання в закладі освіти;
- забезпечення доступної та якісної освіти відповідно до здібностей, інтересів, потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- сприяння подальшому самостійному навчанню протягом життя;
- забезпечення систематичного моніторингу якості освіти.

Основне завдання змішаного навчання:

- забезпечення можливості реалізації права на здобуття освіти;
- підвищення якості та ефективності освітнього процесу шляхом застосування сучасних освітніх технологій;
- створення додаткових можливостей спілкування педагогічних працівників і здобувачів освіти у межах активної освіти;
- реалізація індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти відповідно до їхніх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду;
- забезпечення контролю якості освіти;
- зменшення ризику (захворюваність учасників освітнього процесу, відвідування закладу освіти в період воєнного стану).

У Положенні використані наступні терміни:

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів) – засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, що відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і можуть застосовуватися в освітньому процесі при вивченні окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів);

електронне освітнє середовище – сукупність умов навчання, виховання та розвитку учнів, що забезпечується за допомогою сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

змішане навчання є підходом, педагогічною й технологічною моделлю, методикою, що поруч із онлайн-технологіями спирається на безпосередню взаємодію між здобувачами освіти та педагогічними працівниками;

інформаційно-комунікаційна система змішаного навчання (електронна освітня платформа) – програмно-технічний комплекс, що об'єднує систему електронних освітніх ресурсів, програмне забезпечення для створення, накопичення та доступу до таких ресурсів, а також для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (у тому числі ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням);

інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології змішаного навчання – технології створення, накопичення, зберігання ат доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та

засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

система управління змішаним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет (у тому числі електронного розкладу занять, електронних класних журналів / щоденників);

суб'єкти змішаного навчання – учні, педагогічні працівники, батьки / інші представники неповнолітніх учнів (далі - батьки), які беруть участь в освітньому процесі за дистанційною формою здобуття освіти або з використанням технологій дистанційного навчання в іншій формі здобуття освіти;

технології змішаного навчання – комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проектного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного навчання;

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами змішаного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, використовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами змішаного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відео конференції.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України [«Про освіту»](#), [«Про повну загальну середню освіту»](#).

2. ПРИНЦИПИ ТА МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Організація освітньої діяльності колективу учнів у змішаній формі передбачає поєднання очних та дистанційних методів навчання, де дистанційне навчання складає 30-70%.

Основними принципами змішаного навчання є такі:

- головне – мета, а не спосіб доставки інформації;
- підтримка персональних стилів навчання;
- наявність форм та методів формування життєвих та предметних компетентностей здобувачів освіти.

Враховуючи особливості психофізичного розвитку учнів закладу, вікові та індивідуальні особливості розвитку пізнавальних процесів у закладі

поєднуються ротаційна, гнучка та особистісно-орієнтована моделі змішаного навчання. Викладання предметів здійснюється відповідно до Освітньої програми за затвердженим розкладом.

3. ПОРЯДОК ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Змішане навчання організують і реалізують в закладі освіти в межах покладених на нього повноважень з дотриманням правил безпеки та вимог щодо створення безпечних умов навчання.

Рішення про використання змішаного навчання приймається на засіданні педагогічної ради закладу освіти. На основі рішення педагогічної ради складається наказ по закладу освіти щодо запровадження змішаного навчання.

Інформація щодо впровадження змішаної форми навчання розміщується на веб-сайті закладу освіти.

Обов'язковою вимогою є наявність навчальних матеріалів (теоретичні матеріали, завдання, тренувальні тести за темою, підсумкові тести, допоміжні матеріали) та результатів освітнього процесу (наявність робіт учнів, оцінки).

4. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Основним документом, що визначає організацію освітньої діяльності за технологією змішаного навчання, є Освітня програма закладу освіти. Змішане навчання впроваджується на період, визначений наказом директора закладу освіти й містить дистанційні та очні періоди.

Дистанційний період для здобувачів освіти, за потреби, визначається й затверджується наказом по закладу освіти.

Тривалість та послідовність періодів дистанційного та очного навчання зазначається у алгоритмі організації освітньої діяльності.

Змішане навчання ґрунтується на використанні технологій дистанційного навчання для забезпечення безперервного освітнього процесу.

Реалізація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється за організації комунікації всіх суб'єктів дистанційного навчання за допомогою електронних засобів, використання яких затверджено на засіданні педагогічної ради.

Під час дистанційного періоду здобувачі освіти послідовно опановують навчальний матеріал під керівництвом вчителів, отримують психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги. Здобувачі освіти беруть участь у заняттях синхронної та асинхронної взаємодії: уроках, практичних заняттях, консультаціях, виховних годинах, заняттях із самопідготовки відповідно до розкладу занять та запланованих видів діяльності.

Очні навчальні заняття походять згідно з розкладом, затвердженим наказом директора.

Дотримання графіка освітньої діяльності є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані вчасно виконувати завдання дистанційного та очного періодів навчання.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти за допомогою дистанційних технологій здійснюється під час проведення навчальних занять, а також шляхом оцінювання результатів самостійної роботи та індивідуальних завдань, що виконуються здобувачами освіти і надаються на перевірку в електронній формі. Результати оцінювання заносяться до електронних журналів на платформі «Нові знання» / класних журналів.

Обсяг навчального матеріалу, що вивчається дистанційно, може бути скорочено за рахунок менш важливих, на думку вчителя, питань програми навчальної дисципліни.

У випадку неможливості окремих здобувачів освіти брати участь у змішаному навчанні (відсутність технічних засобів для навчання) педагогічний працівник надає індивідуальне завдання учню та надсилає його на особисту електронну пошту / будь-який зручний месенджер зв'язку або комунікує з батьками й надсилає їм завдання для дитини. Упродовж зазначеного часу здобувач освіти повинен виконати письмове завдання, написавши розбірливим почерком відповіді/ розв'язання та вказавши своє прізвище, ім'я, клас; надіслати чітку фотографію виконаного завдання на платформу Google Classroom / Вайбер / електронну пошту вчителю. Можливо для надання виконаного завдання використовувати месенджери батьків або їхню електронну пошту.

Автентифікація здобувача освіти здійснюється на початку змішаного навчання (відповідальним за цей процес є класний керівник). Здобувач освіти автентифікується за допомогою корпоративного облікового запису на онлайн-платформі Google Classroom.

У разі виникнення під час навчання обставин, що унеможливають виконання учнем завдання в призначений термін, учень або його батьки повинні повідомити класного керівника або іншу відповідальну особу про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, месенджер тощо). За цих обставин необхідність і час здачі завдання вирішує вчитель, який надавав завдання. Якщо мова йде про виконання контрольної роботи в синхронному режимі, рішення про завдання, час виконання та здачу роботи ухвалює вчитель.

Учителі здійснюють перевірку виконаних завдань, використовуючи можливості онлайн-платформ Google Classroom та месенджери.

Для участі у змішаному навчанні необхідно:

- учням отримати логін, пароль для входу в корпоративний акаунт Google Classroom;
- учням або їхнім батькам зареєструватися на платформі Google Classroom та приєднатися до класу навчання.

Це дає можливість учням своєчасно отримувати повідомлення та знайомитися з оголошеннями, заходити у навчальні класи, завантажувати інформаційні файли, здавати завдання у визначений вчителем термін, проходити тематичні тести.

Учень знайомиться із завданнями, виконує ті, що передбачені для підготовки до занять у класі.

На онлайн-платформах (Google Classroom, «Нові знання»), що використовуються під час змішаного формату навчання, передбачена робота користувачів у таких ролях:

«Учитель» – володіє найбільшим набором прав у системі дистанційного навчання, керує всім у системі та на певному курсі; наповнює навчальні класи завданнями та допоміжними матеріалами, навчає та оцінює діяльність здобувачів освіти;

«Учень» – має найменший набір прав, може користуватися усіма доступними матеріалами та виконувати визначені види діяльності.

Доступ до онлайн-платформ, що використовуються для змішаного навчання, персоніфікований. Кожний здобувач освіти та викладач має доступ лише до тих класів, на які вони зареєстровані для участі в освітній діяльності. Ролі та доступи згідно з ролями надається адміністратором.

Google Meet, Zoom - це інструменти, які дають можливість здобувачам освіти своєчасно отримувати повідомлення, онлайн спілкуватися, заходити в навчальні класи, завантажувати інформаційні файли, надавати відвід на завдання у визначений вчителем термін, проходити тематичні тести.

Для отримання онлайн-консультацій здобувачі освіти можуть надіслати педагогу повідомлення засобами середовища у визначений для консультацій час. При необхідності учитель може запропонувати учневі скористатися аудіо або відео зв'язком для більш детальної консультації учня.

Для участі у змішаному форматі навчання вчителям необхідно:

визначити онлайн сервіс задля спілкування та проведення занять забезпечити в дистанційному режимі згідно з розкладом уроків на поточний навчальний рік із використанням сервісів відеоконференцій: Google Meet, Zoom (для проведення відеоуроків відповідно до Санітарного регламенту для

закладів загальної середньої освіти);

забезпечити контроль за результатами самостійного вивчення навчального матеріалу учнями та корекцію їх знань, умінь навичок під час кожного періоду очного навчання;

ознайомити учнів з вимогами (правилами) під час освітнього процесу в змішаній формі навчання;

налагодити особистий зв'язок зі здобувачами освіти;

вести облік відвідування занять здобувачами освіти;

систематично поповнювати кейси навчально-методичного забезпечення для організації та проведення занять;

готувати додаткові навчальні матеріали для учнів;

обрати інтерактивні навчальні застосунки для створення інтерактивних вправ;

взаємодіяти зі здобувачами освіти і додатково працювати з тими, хто уникає занять;

взаємодіяти з батьками щодо необхідності навчання учнів під час дистанційного навчання;

надавати першу психологічну допомогу учням.

Практичному психологу під час організації та запровадженні освітнього процесу в змішаному форматі навчання необхідно:

взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, надавати консультації;

надавати практичні поради батькам;

надавати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу;

надавати підтримку та допомогу педагогам щодо розробки індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

реагувати на запити вчителів щодо роботи зі здобувачами освіти, які потребують допомоги.

Соціальному педагогу під час організації та запровадженні освітнього процесу в змішаному форматі навчання необхідно:

забезпечити соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

сприяти взаємодії закладу освіти, батьків, служб у справах дітей, соціального захисту та інших підрозділів державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, неурядових та громадських організацій;

надавати рекомендації учням, батькам або особам, які їх замінюють, вчителям із соціальних питань.

Медичній службі закладу під час організації та запровадження освітнього процесу в змішаному форматі навчання необхідно:

забезпечувати медичний супровід лікарем-педіатром та медичною сестрою за графіком, який затверджується директором;

здійснювати контроль щодо забезпечення питного режиму учасників освітнього процесу під час очного навчання;

здійснювати контроль організації харчування здобувачів освіти;

здійснювати розподіл всіх здобувачів освіти на групи для занять фізичною культурою на підставі відповідних висновків та / або довідок з медичних установ;

проводити заходи щодо профілактики інфекційних та паразитарних захворювань під час проведення навчання.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення набуває чинності з моменту введення його в дію наказом директора закладу освіти.

Контроль за виконанням Положення покладено на заступників директора з навчальної та виховної роботи.

У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені.